

Tehyn luottamusmiesvaaliohje hyvinvointialueille 2022

1§ VAALIT JA VAALIKAUSI

Tehyn luottamusmiehet hyvinvointialueille valitaan Tehyn ammattiosastojen jäsenten keskuudesta toimeenpantavilla vaaleilla. Ammattiosaston hallitus/ammattiosastojen hallitukset (mikäli on useampi ammattiosasto) vastaavat vaalin järjestämisestä. Luottamusmiesten toimikausi on neljä vuotta. Kesken toimikauden voidaan pitää täydennysvaaleja.

2§ VAALIALUE

Kunkin pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen toimialue muodostaa vaali- ja/tai äänestysalueen.

3§ VAALIKELPOISUUS JA ÄÄNIOIKEUS

Vaalikelpoinen on Tehyn varsinainen jäsen, joka on palvelussuhteessa ko. hyvinvointialueeseen kuukautta ennen ehdokasasettelun päättymistä.

Äänioikeutettu on Tehyn varsinainen jäsen, joka on äänestysaikana virka- tai työsuhteessa tai toimeksiantosuhteessa (omais- tai perhehoitaja) ko. hyvinvointialueeseen.

4§ VAALIELIMET

Tehyn ammattiosaston hallitus vastaa luottamusmiesvaalien järjestämisestä (tai jos saman työnantajan toimialueella on useita ammattiosastoja, ammattiosastot yhdessä). Se päättää:

- vaalien toimittamistavasta (sähköinen vai urnaäänestys)
- vaalilautakunnan asettamisesta (vähintään kolme jäseninen)
- ehdokasasettelun aikataulusta
- vaalien ajankohdasta ja äänestyspaikoista

Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, sihteerin ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

Vaalilautakunta:

- ilmoittaa jäsenille sähköpostitse ja ammattiosaston verkkosivuilla, mihin mennessä ja miten luottamusmiehdokkaat on asetettava
- laatii äänioikeutetuista jäsenistä äänestysalueittain luettelon, joka toimii vaaliluettelona. Vaaliluettelo laaditaan työnantajalta saatavan jäsenlistan ja luottamusmiehen Kiltasta saatavan listan pohjalta.

- ilmoittaa, miten ja missä jäsen voi tarkistaa äänioikeutensa sekä ilmoittaa ajankohdan, johon mennessä luetteloa koskevat moitteet on tehtävä
- suunnittelee äänestysaikataulun ja tarvittavan materiaalin.
- Tarkistaa ehdokaslistat ja tarvittaessa laatii arpomalla ehdokaslistojen yhdistelmän sekä numeroi ehdokaslistat. Ehdokkaat on lueteltava ehdokaslistojen yhdistelmässä äänestysalueittain.
- Hankkii vaaleissa käytettävät äänestysliput kutakin äänestysaluetta varten erikseen, mikäli käytetään urnaäänestystä. Äänestyslipuissa on oltava merkintä, mikä vaali tai minkä toimialueen äänestys on kyseessä

5§ EHDOKASASETTELU

Yksi äänioikeutettu voi asettaa kuhunkin vaaliin yhden ehdokkaan. Ehdokas ei voi itse asettaa itseään ehdolle.

Ehdokkaita voivat asettaa vain sellaiset jäsenet, joita valittavaksi tuleva luottamusmiehen edustaa (oltava samalta toimialueelta). Ehdokkaan asettaja allekirjoittaa ehdokasasiakirjan. Ehdokas itse allekirjoituksellaan antaa suostumuksen ehdokkuudesta.

Ehdokasasetteluajan pitää olla vähintään 14 kalenteripäivää.

Pääluottamusmiehen ja luottamusmiesten vaalit voidaan toteuttaa vaiheittain tai samanaikaisesti. Mikäli vaalit toteutetaan vaiheittain, voidaan luottamusmiehen vaalin ehdokasasettelu avata vasta pääluottamusmiehen vaalin tuloksen selvittyä. Molemmissa vaaleissa ehdokasasetteluaika on 14 kalenteripäivää.

Pääluottamusmiehestä ja luottamusmiehestä koskevat ehdokasasettelu asiakirjat on toimitettava erillisinä vaalilautakunnalle, sen ilmoittamaan päivään mennessä. Asiakirjassa on oltava seuraavat tiedot:

- mihin tehtävään asettuu ehdolle
- ehdokkaan nimi
- virka- tai tehtävänimike
- työpaikka
- toimialue/äänestysalue
- ehdokkaan allekirjoitus
- ehdokkaan asettajan työpaikka, toimialue ja allekirjoitus

Ehdokkaita voidaan asettaa erikseen pääluottamusmieheksi, varapääluottamusmieheksi, luottamusmieheksi ja varaluottamusmieheksi. Sama henkilö voi asettua ehdolle kaikkiin näihin tehtäviin, joihin asettajana voi olla sama henkilö.

Mikäli on ennalta päätetty, että jonkin toimialueen luottamusmies toimii varapääluottamusmiehenä, erillistä varapääluottamusmiehen vaalia ei tarvita.

6§ VAALIEN TOTEUTUS

Sopuvaalit

Jos luottamusmiehesiddokkaita on sama määrä kuin täytettäviä luottamusmiespaikkoja, on syntynyt sopuvaali. Tällöin äänestystä ei tarvita.

Sähköinen äänestys

Mikäli työnantajan toimipisteet ovat hajallaan tai maantieteellisesti laajalla alueella, vaalit voidaan toimittaa sähköisenä äänestyksenä. Äänestysaikaa on hyvä varata 14 kalenteripäivää, mutta vähintään seitsemän kalenteripäivää. Sähköisen vaalisovelluksen saa käyttöön ottamalla hyvissä ajoin yhteyttä sähköpostitse jarjestoasiat@tehy.fi.

Vaalilautakunta lähettää äänioikeutetuille jäsenille sähköpostitse luettelon luottamusmiehesiddokkaita äänestysalueittain, äänestysaikataulun ja ohjeet sähköiseen äänestykseen.

Urnäänestys

Jotta mahdollisimman moni jäsen voi käyttää äänioikeuttaan, äänestys voidaan järjestää useampana päivänä ja eri toimipisteissä. Vaalitoimitus alkaa ja päättyy jokaisella vaalipaikalla vaalilautakunnan ilmoittamina aikoina. Äänestyksen aikana pitää vähintään kahden vaalilautakunnan jäsenen olla läsnä.

Äänestyksen alkaessa on vaalilautakunnan jäsenten todettava yhdessä ensimmäisen äänestäjän kanssa, että vaaliurna on tyhjä. Sen jälkeen urna suljetaan. Äänestyksen keskeytyessä vaalilautakunta vastaa siitä, että vaaliurnaa ei avata ja sitä säilytetään lukollisessa paikassa. Vaaliluettelo (luettelo äänioikeutetuista) säilytetään ja kuljetetaan yhdessä vaaliurnan kanssa.

Äänestyslippuihin on merkittävä ehdokkaan numero siinä olevan ympyrän sisäpuolelle. Äänestyslippuun ei saa tehdä muita merkintöjä.

Täytetty äänestyslippu leimataan ja äänioikeuden käyttämisestä tehdään merkintä vaaliluetteloon. Mikäli äänioikeutettujen luetteloa ei ole laadittu äänestysalueittain, luettelosta on ilmentävä äänioikeutetun osasto, työpiste tms., jotta voidaan varmentaa luottamusmiesten ja äänioikeutetun toimialue.

7§ ÄÄNTEN LASKEMINEN

Sähköisen äänestyksen päättyttyä vaalisovelluksen operaattori lähettää vaalilautakunnalle äänestystuloksen sähköpostitse.

Urnavaalin päättyttyä vaalilautakunta avaa vaaliurnan ja laskee sisällä olevat äänestysliput ja merkitsee niiden lukumäärän vaalipöytäkirjaan. Tämän jälkeen äänestysliput tarkistetaan. Epäselvät tai vastoin ohjeita täytetyt liput hylätään. Myös lippu, jossa on äänestetty jonkin muun äänestysalueen ehdokasta, on hylättävä.

Vaalilautakunta toteaa eniten ääniä saaneen henkilön tulleen valituksi kyseiseen tehtävään. Äänten mennessä tasan, valinnan ratkaisee arpa.

8§ VAALIEN TULOKSEN VAHVISTAMINEN JA TULOKSESTA ILMOITTAMINEN

Vaalilautakunta vahvistaa vaalien tulokset ja ilmoittaa ne ammattiosaston hallitukselle/hallituksille, jotka

- tekevät kirjallisen ilmoituksen valituista luottamusmiehistä työntajalle
- tallentavat valittujen luottamusmiesten tehtävät Kiltaan (Tehyn jäsenrekisteriin)
- ilmoittavat vaalien tuloksista jäsenille